

KVINNORNAS TIDNING

Det är väl att mamma har Gummans FLINGOR så att pyssen kan bli ren igen.

No 44. 4:de årg.

2 November 1924.

Annonspris: Textsida 25 öre pr mm. sista sidan 20 öre p. mm. Längre annonsering rabatt.

Utkommer varje söndag. Utgivare och redaktör: INGEBORG DAHLÖF. För annons- och ekonomiavdelningen: EDITH RICKBERG. Redaktion och expedition: Magasinsgatan 12, Göteborg. Tel. 18070.

Prenumerationspris: Helår Kr. 6.—, 1/2 år Kr. 3:50, 1/4 år Kr. 2:—, Lösnummer 15 öre. Centraltryckeriet, O. Ericson, Göteborg 1924.

Eftertryck tillåtes gärna om "Kvinnornas Tidning", med hela namnet utsatt, angives som källan.

INNEHÅLL.

Utländskronika i sammandrag. Arbetets ära och nödvändighet. Av Marie Louise Ingeman. En episod. Av Crayon. Götaplatsen. Ny musikförening i Göteborg. Hur skapas det nya modet? Av Elsa Wall. Frihet till fördärv. Av Astrid Holm. Svartsjuka. Av Ragna Peters. Teater. Var komma idéerna ifrån? Lilith. Roman av Florence Warden.

Utländskronika i sammandrag.

Det engelska underhusvalet har nu försiggått och fått det väntade utfallet om än i långt mera ytterligt-gående riktning än vad man beräknat.

Valet betyder ingenting mindre än ett politiskt jordskred till förmån för högeren. Arbetarpartiet är slaget och det liberala nästan tillintetgjort. En tillfällighet ville, att valstriden, ur allmänhetens synpunkt sett, skulle komma att te sig som en kamp mellan det bestående samhället och revolutionen. Denna uppfattning förde stora väljarskaror, särskilt kvinnorna, över till det framför andra samhällsbevarande partiet, högeren.

Som bekant underskrev den engelska regeringen för ett par månader sedan en traktat med Ryssland, vilken bland annat innehöll en rysk försäkran, att ingen bolschevikpropaganda skulle bedrivas i det brittiska riket. Traktaten skulle för godkännande underlättas det parlament, som skulle framgå ur det nu förrättade underhusvalet och utgjorde ett av lockbetena på arbetarpartiets valprogram. Genom överenskommen med Ryssland skulle man, sadet det, vinna en uppblomstring av den engelska industrien och kunna i väsentlig mån minska arbetslösheten.

Nu ville det sig emelletrid inte bättre än att högerpartiet voro i tillfälle att strax före valet offentliggöra ett hemligt dokument från en av sovjetregeringens högtbetrodde män, Sinoviev, och ställt till engelske representanten för Tredje internationalen. Aktstycket innehöll noggranna instruktioner för en revolution i England med anvisningar hur folkmassan skulle upphetsas, hären uppviglas till myteri och därigenom grundas för ett väpnat uppror vara lagd. Det hela alltså ett flagrant brott mot den mellan Ryssland och England upprättade traktaten.

Brevet hade öppnats av den hemliga polisen vid engelska posten, fotografierats och kopior översänts till utrikes- och inrikesdepartementen samt var sålunda av allt att döma känt även av regeringen. Denna hemlighöll emellertid den förtärliga affären, och först när den av en sattare vid en högerpartidag un-

derfärdades om dokumentets förestående publicering skyndade den att själv offentliggöra saken samt meddela att en skarp not i ärendet avläts till sovjetregeringen.

Hela denna affär slog ned som en bomb bland den engelska allmänheten. Man såg revolutionens spöke och man tyckte sig finna, att arbetarregeringen handlat mot landets intressen, när den trots det ryska löfetsbrottet med den däri inneslutna landsfördärliga bolschevikpropagandan gått till val med den ryska traktaten och det ryska samförståndet på sitt program.

MacDonalds försäkran att han icke förrän de allra senaste dagarna fått kännedom om det ryska aktstycket har icke vunnit tilltro. Valet var förlorat för honom redan innan det börjat, och hans politik har nu fått folkets dom.

När detta skrives är valresultatet ännu icke i sin helhet känt, men man vet, att det konservativa partiet i det nya underhuset kommer att ha inemot 200 röster mera än de båda andra partierna, liberalerna och socialdemokraterna, tillsammans.

I de flesta europeiska länder, där det parlamentariska styrelsesättet tillämpas — makten lagd i det starkaste politiska partiets hand — har systemet lett till en massbildning av partier, vart och ett för litet för att äga den majoritet i riksförsamlingen, vilken är nödvändig för regeringsmaktens utövande. För att ernå nödig styrka ha dessa i sig själva för små partier på kompromissens väg sammanslutit sig till block, vilka i saknad av inre enhetlighet icke kunnat föra någon fast politik utan vinglat litet hit och litet dit för att täckas de olika meningsriktningarna inom blocket.

England har nu genom en väldig kraftanstängning återgått till den gamla ordningen med ett verkligt majoritetsparti, vilket regerar med enväldsmakt så länge det har folkets flertal bakom sig. Det är under denna ordning det brittiska världsväldet utvecklats och utan vilken denna utveckling aldrig skulle kommit till stånd.

Världen skall kunna lära mycket av de erfarenheter England kommer att göra med anledning av de ändrade inrikespolitiska förhållandena.

I fråga om valet är vidare att säga, att Asquith, den ene av det liberala partiets ledare utsläppts, vilket väckt ledsnad inom hela det borgerliga lägret. Lloyd George står nu ensam som partiets ledare.

Valet har gått förödande ut över den kvinnliga representationen i underhuset. Förut åtta finnes det nu endast fyra kvinnliga underhusmedlemmar, därav tre konservativa.

I Tyskland pågår valkampanjen för riksdagsvalet. — Frankrike har erkänt sovjetregeringen. — Mossulfrågan, berörande England och Turkiet, har lösts av Förbundsrådet. Gränstvisten har ordnats med hjälp av en neutral zon. — Om inbördeskriget i Kina föreligger motstridiga uppgifter. Vad man med visshet vet är, att Japan begagnat tillfället till en inblandning och med militär besatt alla järnvägar i krigsområdet.

Arbetets ära och nödvändighet.

Av MARIE LOUISE INGEMAN.

Den tilltagande överproduktionen på teoretiskt skolad arbetskraft inger vår tid allvarliga bekymmer. Man frågar sig med oro, var alla dessa överflödiga krafter skola taga vägen. Hemmet har icke råd att underhålla dem och arbetsmarknaden intet behov av dem. — Är efter år konstateras dessa disharmoniska förhållanden, men icke dess mindre gå år efter år nya ungdomsled fram för att på bildningens bana utrustas med dessa brev, varvid de fästa så stora förhoppningar, men vilka, som Tegnér säger, ofta visa sig vara endast Uriabrev.

Det är emellertid förklarligt och oundvikligt att tillståndet är och förblir sådant, så länge kroppsarbetet betraktas som en lägre art av arbete. Varje människa strävar självständigt efter att bli en hög kulturmänniska. Det är emellertid förklarligt och oundvikligt att tillståndet är och förblir sådant, så länge kroppsarbetet betraktas som en lägre art av arbete. Varje människa strävar självständigt efter att bli en hög kulturmänniska.

Föreligger felsyn i denna mänsklighetens olika värdesättning av olika arbete? Ty vi kunna icke komma ifrån att det i vår uppfattning finns ett bästa och ett sämsta, ett högsta och ett lägsta arbete, men vi kunna ej heller komma ifrån att båda dessa arter äro lika nödvändiga, lika oumbärliga för vår jordiska existens. Varför skilja vi då på arbete och arbete? Svaret ligger icke nära till hands. Behovet att värdesätta är medfött, ligger i vår natur. Vi klassificera allt ända från människan med till stenen, men upplysningen borde lära oss att värdesättningen får en felaktig, en irreligiös och ovetenskaplig betoning, då den vill upphöja den ena nödvändigheten på bekostnad av den andra. I Guds rika värld har varje sak sin uppgift, sitt värde såsom varje enskild individ i mänsklighetens långa kädja har sin uppgift och sin likaberättigade andel i det universella maskineriet. Kristus, efter vilkens namn och lära vi i religiöst hänseende uppkallat oss, var fullt medveten om att en social rangskala existerade. Men den hade för honom ingen annan betydelse än som en indelning av olika plikter. När han uttalade de båda orden "herre" och "tjänare" skedde det icke som om han talat om två mot varandra ställda parter, varav den ena utrustats med större eller mindre rätt att fylla eller underlåta att fylla hans bud. En god herre och en god tjänare eller en ond herre och en ond tjänare — han sätter likhetstecken mellan dem.

Granska vi närmare det begrepp om ett över och ett under, som genomtränger våra nutida samhällens alla skikt, finna vi att det kommer att sväva i luften. Vad är större, vad är mindre? Ledaren blir ledare, emedan det är hans uppgift, arbet-

aren arbetare emedan det är hans. Skulle vi, stoftgrand i ett omätligt universum, förhäva oss och rycka våra liv ut ur detta stora, mystiska sammanhang, för att ställa dem på en grund, varpå Livet alls icke vilar. Om vi höra till de besittande blir frågan sålunda icke ens om att genom ett nådigt uppskattande uppmuntra de icke besittandes strävanden att förvärva sitt levedöda? Vem har väl givit oss en sådan rätt? Ståndpunkten innesluter lika mycket oberättigat högmod som arbetarens avundsamma förakt för kapitalets handhavare.

Kunde vi komma därhän att i varandra endast se människor, bärare av livets stora, rika gåva, vilka var och en på sitt sätt fått förmågan att upprätthålla sin existens! Då skulle icke denna inskränkta jämförelse mellan sociala uniformer, denna kamp om fördelar, denna fruktan för att "stiga ned" få en så livsfullt karaktär, en sådan omfattning som nu. Tolstoj, aristokraten, "steg ned" och fann sig väl därav. Kanske fordras det en så hög kultur och framför allt en så djup religiositet som hans för att förstå det verkliga, det mödosamma, det naturliga arbetets rika välsignelse. Och vilka jämförelsepunkter hade han dock icke! Han som från samhällets högst höjder skördat den största berömmelse en människa kan vinna: det skapande snille. Men lyckan fann han först, när han kom jorden nära, i de oansenliga kojorna, i arbetet som spände hans muskelkraft och drev fram svetten på hans panna.

Det finns inom oss alla ett stycke tolstojnatur, som längtar efter att få sätta spaden i jorden, så och skörda, som vill gripa direkt in i det produktiva maskineriet, varigenom vårt liv upprätthålles. Och vi skulle i hundratals, i tusentals följa vår böjelse och skapa oss en existens så lycklig som en jordisk existens kan bli, om vi icke avhölles av denna fördom, som ständigt trycker på vårt medvetande och dryper sitt gift i vår själ: att vi socialt stiga ner och sedan aldrig kunna nå höjderna. Höjder och djup!

Omvärdera dessa värden, ställ vår tillvaro på Livets fasta grundval, ära icke blott arbetet utan även den gode arbetaren, och vi skola måhända även hos vår tids människor kunna väcka den frimodighet och lydnad, som kräves av livets första bud: Du skall äta ditt bröd i ditt anletes svett....

Den religion är den bästa som enar de många, styrker den enskilde, böjer den stolte, som kommer oss att älska livet och med underdanighet vänta döden. E. v. Feuchtersleben.

En episod.

På andra sidan kanalen, i vars sotsvarta vatten östersolen speglar sig tillsammans med en blekblå himmel och trädens glesa höströda kronor, cyklar en pojke. Kanske är han på väg till sitt arbete, kanske är han ute i dagens första ärende. Det är nämligen bara en liten springpojke det är fråga om.

Han gör sig ingen brådskan. Morgonen är så vacker, och han njuter av ritten på cykeln, vilken han skickligt och lekfullt tumlar som en lydig och tillgiven fåle.

Det är trots den enkla utrustningen något värdat över hans unga person. Över sportströjans varma vitrandade krage lyser det barnsligt rundkindade ansiktet rentvaget, rosigt och friskt och händerna, som än sluta sig kring cykelhandtagen än släppa dem i vågsam balanseringslek, lysa vita.

Han kommer tydligen från ett ordentligt hem och en god mor, vars prövande blick med ömhet vilat på honom och sett att allt är väl beställt och att hennes gosse är just sådan han skall vara.

Hon har sett honom morgonky och munter trampa åstad på cykeln, vända sig om och vifta sitt farväl innan han kastar sig ut i sitt arbete, vilket kanske är tungt nog för hans unga kraft, men som också har ett inslag av nöje och lek. Det är dock roligt detta fria kringhjulande i storstaden med dess ständigt växlande gatubilder, dess många händelser och små äventyr.

Hur händer det?

Det sker för blixtnabbt för att kunna uppfattas. Cykeln svänger in emot den framrusande spårvagnen och slungas som ett spån åt sidan. Den lille ryttaren ligger orörlig på gatan med ansiktet mot stenarna.

I samma ögonblick är det folk tillstädes. Några pojkar, några kvinnor, några män. Liksom alltid när fara är på färde, när något skall ställas till rätta, är det männen som gripa in.

En poliskonstapel lyfter varsamt upp gossen, som ännu icke återkommit till sig själv. Ur ett krossår i pannan strömmar blodet ner över ansiktet, över kläderna. Den skadade rör sig, för famlande händerna upp till såret som smärtar, får dem fulla med blod och ser på dem —

Ett skri stiger ur hans bröst och sedan en häftig ångestfull jämmer. Konstapeln lugnar honom — så — så — så — det är ingen fara — var en duktig pojke — det där klarar doktorn upp i en handvändning —

En tillkallad bil kör fram, en konstapel och ett par män lyfta in pilten, vars behärskade gråt fyller den stilla morgonluften —

Bilen ilar bort, folket sprides. Ensam vid ett träd står cykeln. Där hemma går en mor som ingenting vet. Crayon.

Götaplatsen.

När man numera en grå höstdag vandrar över den ödsliga Götaplatsen, undrar man ovillkorligen om det var flaggorna och fästbruset under utställningstiden, som inspirerade en estet att yttra att Göteborg med Götaplatsen och det nya Konstmuséet fått sin första verkligt monumentala storstadbild.

I sanningens intresse måste det dock erkännas, att han icke var ensam om denna åsikt. Det fanns en berusnings tid, då vi alla tyckte att Götaplatsen var ett skönhetsunder. Men det kom en annan och nyktrare tid, då vi vaknade upp och började fundera över, om vi verkligen tyckt rätt. Och nu, den dag i dag är, se vi helt skoningslöst i platsen endast en grå och trist öken, vari en lika grå och trist byggnad höjer sin uttryckslösa magasinssfasad.

För sällsynthetens skull äro stad och invånare fullt överens i en fråga. Man önskar samfällt en mera tilltalande nydaning av den alltför stora och för karga storstadsbilden. I detta syfte har stadens byggnadsnämnd vänt sig till Stadshusets berömda arkitekt, professor Ragnar Östberg, som också redan framlagt sitt förslag till Götaplatsens ordnande.

Ingen, som sett Stadshuset i Stockholm lär betvivla professor Östbergs förmåga att lösa en uppgift grandios. Men betingelserna för Stadshusets resande i Stockholm och för Götaplatsens ordnande i Göteborg äro väsentligt olika. I det förra fallet har arkitekten haft möjligheten att på ort och ställe och från början leva sig in i uppgiften och få den att i sin slutgiltigt genomförda form harmoniskt klinga in i omgivningen. I Göteborg har han, mer eller mindre, måste se med en främlings och, på grund av de redan gjorda anordningarna, med en kritikers blick, och som den självständige konstnär han är, löser han uppgiften på ett helt nytt sätt och från synpunkten, vad han skulle velat göra av platsen, icke från de förutsättningar densamma ger med Konstmuséet som ledande uppslagsmotiv.

Vid genomlysande av professor Östbergs förslag kan man ej heller komma ifrån intrycket att dess bärande tanke är att till varje pris få Konstmuséet undgängt. Konstmuséet är det stora misstaget, den stötande förgelseklippan. Dess millionterrass, dess olustiga fasad, dess rödbruna magasinssluckor — dekorationer framför, torn, träd, fästligt strålände ljus! Den enstaka konstintresserade medborgare, som icke redap under utställningsdagarna för livet avvants att söka konst i Konstmuséet, får icke jagas bort, pro primo genom platsens ödslighet och pro secundo genom det kusliga intrycket vid framkomsten att hela museibyggnaden skall falla såsom berg och högar över honom. Hans ökenvandring skulle enligt det Östbergska förslaget livas av vissa etapper, en teater, ett torg, några träd etc. — en otvivelaktigt från alla håll oangripbar bild i bilden.

**SKANDINAVISKA
KREDITAKTIEBOLAGET**
GÖTEBORG - STOCKHOLM - MALMÖ

Avdelningskontor
över hela landet

Egna fonder Kr. 182,000,000:—

Gottgör å insatta medel
högsta gällande ränta

Telegramadress
"Kreditbolaget"

Inf. gen. Göteborg. Tandl.-Sällskap.

Tandl. Lisa Andrén
Vasagatan 5 B. Tel. 10919.
10-2, 5-7; lördagar 10-2.

Men saken har haft en annan och prosaisk sida — nämligen den ekonomiska. Och icke minst denna torde ha inverkat på Göteborgs stadsfullmäktiges med överraskande stor majoritet beslutade avslag å professor Östbergs förslag.

Men därmed är icke frågan om Götaplatsens ordnande röjd ur världen. Man har anledning att med en viss spänning vänta på dess nästa fas.

Ny musikförening i Göteborg.

I dagarna har under namn av "Musikomtarna" en ny musikförening bildats i Göteborg. Föreningen, som tillkommit på initiativ av den kända pianisten och musiklärarinnan fröken Ruth Almén, har till uppgift att utföra förnämligast kamarmusik men även sång. Den ekonomiska behållningen av musikaffärerna, vilkas program utan ersättning utföras av medlemmarna själva, är ämnad att utdelas som stipendium åt någon musiklärarinna, som utfört ett gott undervisningsarbete, men som saknar medel att annat än under ferierna arbeta på sin fortsatta utbildning.

I anledning av föreningens tillkomst har redaktionen vänt sig till dess initiativtagarinnan, fröken Ruth Almén. På vår förfrågan hur idén till Musikomtarna uppstått, svarade hon:

— Alltsedan jag första gången reste ut för att studera på min sommarferie och därvid fick ögonen öppna för svårigheterna att låta den egna utbildningens och undervisningens intressen hålla jämna steg med varandra, har jag önskat att kunna lätt vägen för någon annan, som undervisar i musik och vill utföra sitt arbete ideellt.

— Fröken Almén har icke tänkt sig det hela som en stipendiefond?

— Nej, ingen fond! Vår mening är att varje år ge någon medlem hela behållningen av vårt arbete i föreningen. Jag hoppas nämligen att denna förening skall fortvara även när vi, som startat den, nedlägg vårt arbete, och att andra då, i likhet med oss, skola vara villiga att fortsätta utan annan ersättning än glädjen att få hjälpa någon som icke på annat sätt kan komma ut.

— När skulle man kunna tänka sig att första stipendieutdelningen äger rum?

— Styrelsen hoppas att det skall kunna ske redan vid slutet av detta arbetsår. Medlemsantalet är nämligen redan 200 å 300, och omkostnaderna ha nedbringats så långt som

**PÄRLOR
JUVELER**
i modern infattning fördelaktigast
hos
K. Anderson
Hovjuvelerare. Ö. Hamng. 41.

Hemmets tidning — är — Göteborgs Aftonblad

Särskild, omväxlande
avdelning för kvinnan
och hemmet.

I varje nummer, värdefulla artiklar i olika
frågor, berättelse,
följetong, kåserier.

Pr kvartal 7.50 fritt hemmburen.

Lösnummerpris 10 öre.

möjligt. Men vi önska ju helst så många medlemmar som vår lokal rymmer, d. v. s. fyrahundra.

— Och lokalen blir?

— Gamla Latinläroverkets högtidssal.

— Ställer det sig dyrt att bli medlem?

— Årsavgiften är fem kronor för reserverad plats och två kronor för oreserverad, och vi ämnar att ge fem aftnar årligen. Styrelsemedlemmarna tänka sig att själva utföra programmet under tre aftnar och att andra aktiva medlemmar skulle uppträda de två övriga aftnarna.

— Och programmen?

— Alla äro ännu icke fastställda, men vi hoppas att medlemmarna skola få gott utbyte av aftnarna.

Med närmare kännedom om föreningens sammansättning kan man tryggt dela denna förhoppning. Av god musik få människorna aldrig för mycket. Musiktomtarna kunna säkerligen påräkna att med sitt vackra och ideella syftemål gå en lyckosam framtid till mötes.

Hur skapas det nya modet?

Det nya modet, som gör sitt segeråg runt världen, skapas i allmänhet av parisiska konstnärer. Det är de, som giva själva anslaget, bestämma i vilken riktning det nya modet skall gå.

En allt utom lätt uppgift! De skola så att säga föregripa händelsernas utveckling, förutse publikens smak sådan den skall vara om ett par månader, då nyheterna äro färdiga att släppas ut i marknaden, och samtidigt skola de omärkligt men fast leda denna smak till fördel för den franska industrien. För ett par år sedan blev det genom en blunder av konstnärerna modärnt med klädningar utan "besättningar", ett mod som betydde miljardförluster för de franska garneringsfabrikanterna och motsvarande besparingar för de olika ländernas kvinnovärld. Det behöves väl icke sägas, att en rättelse skyndsamligen vidtog.

De stora modekonstnärerna arbeta efter två olika metoder. I det ena fallet göras teckningar, efter vilka modellerna sedan färfärdigas. I det andra draperas tyget, utan någon sådan skiss till ledning, direkt på en mannekäng. Allt efter som konstnären undfar sina "idéer" sticker han fast dem med knappnålar för att sedan ytterligare utarbeta dem, modifiera eller ännu mera framhäva dem. Han försöker olika färgkombinationer, olika garneringsartiklar o. s. v.

När han slutligen är nöjd med sitt verk, skickas det till ritrummet, där ritarna teckna mönstren och med matematisk noggrannhet ange de olika måtten, varpå det hela överlämnas till syateljeren, där arbetet ledes av högt utbildade kvinnliga experter.

När samtliga modeller för säsongen äro "skapade" och förfärdigade inbjuder firman cheferna för de stora grosshandelshusen och exportaffärerna till en mannekänguppvisning, där sedan beställningarna göras.

Ibland händer, att det nya modet, när det sedan föres ut i marknaden av modemagasinen, icke slår an på publiken, vilken visar sig ointresserad och ohägad för inköp. Firmorna, som lagt sig till med ett stort lager av de icke gouterade nyheterna hotas av en enorm förlust, och det

Brand- och Livförsäkrings-Aktiebolaget

SVEA

Göteborg.

frihet till fördärv.

Artikeln "L'esprit de corps" i diskussionen rörande frågan: Bör man i moraliskt hänseende fordra mera av kvinnan än av mannen? har antagligen verkat skrämmande på många.

Varthän bär mänsklighetens väg, om den däri framhävda Schopenhauerska åsikten är sann, att kvinnans hittills visade ärbarhet huvudsakligen om än omedvetet varit mindre en sedlig känsla, ett inre behov än en av småkloheten intalad tillfällig återhållsamhet, ett medel att locka mannen till kapitulation d. v. s. till äktenskap med livslång försörjningsplikt mot kvinnan.

Hurudant, måste man fråga sig, skall väl i så fall förhållandet mellan könen komma att gestalta sig, när kvinnan längre fram i långt högre grad än nu är ekonomiskt oberoende av mannen, när hon icke längre behöver någon "försörjning genom äktenskapet" och när friheten i seder blivit så obegränsad, att begreppen synd och skam på det erotiska området kunna tänkas ha förlorat all betydelse och därmed sin återhållande förmåga? Skall man icke då ha att vänta en fullständig tygellöshet?

Nej, helt säkert icke!

Att förutsätta något sådant skulle vara att ställa kvinnan som kön på ett lägre plan än mannen, ett så lågt plan att man för att finna fog där för skulle nödgas återupptaga den gamla tron att kvinnan saknar en odödlig själ, att hon icke äger dennas förmögenheter, samvete, sedlighetskänsla, känsla för det sköna och upphöjda, för religionen, dessa förmögenheter som ställa människan i en särskild klass för sig och över alla andra varelser.

gäller då för de konstnärer, som skapat det impopulära modet att i en hast kunna lancera ett nytt mod, motsvarande publikens smak och dock så närallgiggande det andra, att en lätt omändring är allt vad som behöves.

Elsa Vall.

Djuren erhålla sina lagar av naturen, och de kunna göra endast vad dessa lagar tillåta dem. Det är så bestämt, att hos djuret begäret slocknar i samma ögonblick det blivit tillfredsställt och fyllt sin uppgift för släktets fortplantning.

Ensam bland alla skapade varelser är människan fri, ensam bland dem alla kan hon själv välja sin väg, den som bär till avgrunden eller den som leder till stjärnorna. Hon är en handfull stoft, livad av en gudomlig fläkt, ett väsen fullständigt i sina fullkomligheter liksom i sina ofullkomligheter, på samma gång svag och stark, stor och ömkansvärd, lockad och dragen av frestelsen men också i stånd att övervinna den.

Mänskligheten har i stort sett icke valt den lätta vägen nedåt mot djuren utan den mödosamma framåt och uppåt. Med frihet att göra det onda har mänskligheten långtande sträckt sig efter det goda. Mannen, vars valde jorden och allt vad därpå är, varit underlagd, har, bestormad av sina lidelser likväl icke hemfallit åt tygellösheten. Fallande för frestelsen har han skattat åt Venus vulgivaga, den låga sinnliga kärleken men alltid sett idealet i Venus lunaria, den rena äktenskapliga kärleken. Med frihet och makt att följa sin egen väg har han icke gjort samhället till ett allmänt glädjehus — han har byggt och värnat och upprätthållit hemmet. Den skönaste skildring av kärlekens väsende mänskligheten äger är av en mans hand: Kärleken är långmodig och mild — — kärleken skiekar sig icke ohöviskt — —

Det är möjligt att kvinnans ärbarhet, så som Schopenhauer velat göra gällande, är en konstprodukt, ett resultat av tvång och småklok beräkning, och att den skall förintas när dessa faktorer bortfalla. Men för så vitt kvinnan äger en själ av samma värde som människans, skall hon liksom han vara mäktig av sedlig känsla och självtukt. Ur makten till det onda skall också hos henne spira viljan till det goda. Med frihet att

SKANDINAVISKA GUMMIAKTIEBOLAGET VISKAFORS

A.-B. FERD. LUNDQUIST & Co.

för alltid på lager alla

VISKAFORS

galoscher och bottiner till fabrikspriser.

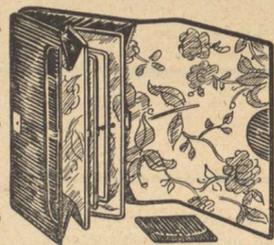
**AKTIEBOLAGET
GÖTEBORGS BANK**
GÖTEBORG

100 avdelningskontor i västra och östra Sverige
Grundad år 1848

Egna fonder Kr. 78.750.000

Emottager penningar å sparkasse-, kapital- och depositionsräkning till högsta gällande ränta.

Utlämnar hemsparbössor.
Bankens notariatsavdelning förvaltar förenings- och kassors medel, enskilda förmögenheter samt testaments- och förmyndaremedel.
Obligations- och fondavdelningar.
Fullständig bankrörelse i övrigt.

Nyheter i allt vad
som till branschen
hörer fördelaktigast i
John A. Gahms
Reseffektmagasin
KORSYGATAN 12

välja mellan Venus vulgivaga och Venus lunaria skall helt säkert också kvinnan i den sistnämnda se idealet!

Astrid Holm.

Svartsjuka.

I barndomens enfaldiga år trodde jag att svartsjukan gjorde människorna svarta i ansiktet, och senare i mitt liv har jag vid några tillfällen beklagat att naturen ej gynnat oss med en sådan vägledning.

Det är nämligen rätt krångligt med svartsjuka kvinnor. De ha någon slag kolatro på att varje annan kvinnan lever och är i verksamhet uteslutande i den avsikten att beröva dem deras fästmän eller män. En blick kommer dem att blekna, ett ord att mulna, och ett samtal... Ja ett samtal!...

Jag minns en liten kostbar episod, om en docent och hans fästmö. Docenten älskade sin fästmö, men var samtidigt en modern ande, som dyrkade Marx och Lasalle. Fästmön dyrkade endast docenten.

Vi träffades händelsevis ute på landet. Docenten och jag voro gamla bekanta. Det blir kanske alltid litet av hyska och hake i gamla bekantas konversation. Isynnerhet mot bakgrunden av en lantlig idyll, vari man under två månader råttroget spelat rollen som sin fästmöns enda ideal. Jag förstod att docenten tyckte att det nu kunde vara roligt att tala om något annat.

Vi hade satt oss på en bänk, docenten på min högra sida och fästmön på den vänstra. Han talade alltjämt om Marx och Lasalle, men icke såsom förr, med lägende hänförelse, utan i djup misräkning över att deras ideal icke i den praktiska tillämpningen hållit vad de i teorien lovat. Han påminde om hur härligt det varit att leva förr, då människorna hade något att tro på, och framhöll hur trist det hela var nu.

Detta blev tydligen fästmön för mycket. Hon betraktade hans nuvarande mörka världsåskådning som en personlig förolämpning och tydde hans prisande av framfarna dar som en komplimang åt mig personligen. Och innan jag visste ordet av hade hon lagt sin hand under, kring min arm och fördjupat sina fingrar så kraftigt och intensivt i dess ömtåligaste del att jag måste uppbjuda all min självbehärskning för att ej ropa till av smärta.

Docenten märkte dess bättre ingenting, och vi ha efter den dagen aldrig träffats mer. Men vad skall man göra mot sådant? Svar: Und-

BLOMSTER- hälsningar över hela jorden.

Beställningar å blommor ombesörjes kostnadsfritt under garanti för omsorgsfullt utförande å alla platser av

Vasa Blomsterhandel
GUSTAF EKMAN

Telefon 4314 — 10365. Telegr. Vasa.
Medlem av Föreningen för blomsterställningsförmedling samt de internationella organisationerna F. T. D. i U. S. A. samt B.-V. i Tyskland. 6000 medlemmar.

Säg det med Blommor!

A.-B.
Herkules Skodon

Kungsgatan 45. Telefon 1900.
Rikt urval. Billigaste priser.

MERKUR-TVALEN

skonar kläderna och händerna.
Krymper ej ylle.

Förlovar

eller
Gifter

Ni Eder, så annonsera det i
**GÖTEBORGS
MORGONPOST**

Alla Edra vännar läsa den tidningen.

Läst i varje bildat hem i västra Sverige.

Kobbs Thé

är alltjämt
marknadens
förfämsta

vika en annan gång att sätta sig mellan barken och trädet.

Men det kan inträffa underliga saker.

Härom dagen gjorde jag under en resa i en främmande trakt en avstikkare mellan två tåg in till en trädgårdsmästare Andersson för att köpa med mig litet friska blommor till mitt värdfolk.

Där fanns många drivhus och många vackra blommor. Sådant tar tid. Vi gingo drivhus upp och ner. Andersson och jag. Jag valde och förkastade som man brukar göra. Han var tålmodig och angelägen att sälja som en klok producent bör vara.

Och jag tänkte på intet under solen. Men bäst som jag stod där, i stilla beundran och hemliga kalkyler, inför ett praktfullt, rostbrunt chrysantemumexemplar, stack ett av svartsjukans rodnad färgat kvinnans ansikte upp över några krukor nere i gången, och jag hörde en hotfull, av sinnesrörelse darrande röst varnande säga:

— Ande'n, tänk på vad du gör!
Vad var det Andersson skulle tänka på? Ja, över detta grubblar ja Eder förbundna
Ragna Peters.

Halsläkaren dr Agda Hofvendahl i Stockholm har lyckats att på ett avgörande sätt förbättra en ny tysk operationsmetod för sjuka halsmandlar.

Offentliga nöjen.

Stora Teatern

Söndag kl. 1.30 Billighetsmatiné:
KATARINA II.
Varje afton kl. 8:
LÄDERLAPPEN.

Lorensbergsteatern.

I dag kl. 1.30 e. m.
PRINSESSAN OCH HALFVA RIKET.
Saga av Margaretha Munthe.

Kl. 6 precis:
VI Ä' ALLA LIKA
(till matinépriser).

Kl. 8.15:
HAN
SOM FAR ÖRFILARNE.

Gästspel av teaterchef Halfdan Christensen.

Nya Teatern.

Söndag kl. 1.30: Billighetsmatiné:
BARKEN MARGARETA.
Varje afton kl. 8:
REGGIES BRÖLLOP.

Lilla Teatern.

Söndag kl. 1.30 Matiné:
BRÖLLOPET PÅ SOLÖ.
Lördag och Söndag kl. 7 och 9:
Övriga dagar kl. 8:
JAG GIFTA MIG — ALDRIG!

Spetsar, Filet, Irländ., Knyppel. Motiv.

Dukar, Näsdukar, Siden.
Depöten för Äkta Spetsar.
Kungsgatan 58, 1 tr. Tel. 12655. Öppet 11-6.

Teater.

Lorensbergsteatern har f. n. på sitt program ryssen Leonid Andrejews skådespel "HAN som får örfilarn". Handlingen spelar i det rum inom en cirkusbyggnad, där artisterna samlas, då deras tjänster icke påkallas inne i manegen, och dit också en och annan vän eller intresserad från yttvärlden finner vägen. Denna miljö erbjuder, trots begränsningen, genom sin art och sin kosmopolitiska natur tillräckligt många och tillräckligt skiftande element för en rik människoskildring. Åskådarens intresse fångas och fasthålls under de fyra långa akterna genom livfullheten hos scenbilderna och de livsproblem hans hjärna får att syssla med och vilka icke heller lämna hans hjärta helt oberört. Handlingen kan icke relateras. För att överhuvud taget kunna förstås och godtagas måste åskådaren själv leva sig in i densamma, en nog så givande gärning, även om pjäsen för oss måste te sig främmande och bizarr. Skådespelet står och faller med tolkningen av huvudrollen HAN. Lorensbergsteatern har för denna

Damunderkläder

Daglinnen - Natlinnen
Benkläder - Kombinations

i vackra handbroderade
Wienerarbeten.
Broderade Daglinne .. fr. Kr. 2.90

Pariser-Nyheter
i Crêpe de Chine, Underkläder.

Silketricot
Underklädningar, Underkjolar, Kombinations, Daglinne och Benkläder i mycket stort färgurval och i många olika prislägen.

Tricot-Undertröjor
0.75, 0.95 och 1.35.
Finare med spets och moirégarnstyr till högre priser.

Tricot-Benkläder
i stort urval ..... fr. Kr. 1.75
Extra tjock vinterkval.,
flera färger ..... " 4.75

Korsetter
Strumpbandsgördlar .. fr. Kr. 1.90
Prima Donna Höftgördel, .. " 3.90
Modell Stabell i 1:a kval., .. " 3.90
Elastiska, välsittande
hållbara korsetter .. " 6.75

Största urval. Billigaste priser.

uppgift ernått medverkan av den utmärkte norske skådespelaren Halfdan Christensen. Framgången blev fullständig. Detta var ingen mödosamt utformad scenprestation; det var ett fullständigt inlevande i rollen med de rikaste, finaste skiffningar i röst, i åtbörder, i mimik. Även teaterns egna framstående krafter gävo andraplansrollerna en förträfflig folkning, hrr Blickingberg, Berndtson, Ström och Arvedson samt på damsidan Elsa Widborg och Anna Carlsten.

Av de övriga teatern har Stora Teatern upptagit Straussoperetten "Läderlappen" under det att Nya Teatern har som nyhet ett mycket roligt amerikanskt lustspel "Reggies bröllop".

Var komma idéerna ifrån?

Det undermedvetnas spel.

Jag förstår inte var ni får edra idéer ifrån, sade den gamla damen till den mycket produktive konstnären. Och målaren med den fruktbara hjärnan smälte överlägset. Dels därför att han finner frågan enfaldig, dels därför att han själv icke vet — Han har aldrig övertänkt saken.

På detta sätt inleder den framstående "short-story"-författaren Stacy Aumonier en artikel i "Nationaltidende". Han fortsätter:

Idéer! Ja, naturligtvis vill det idéer till! Utan idéerna skulle han icke vara den mycket skapande och omtalade konstnären. Han skulle vara arbetare, kontorist eller autoriserad revisor eller kanhända riksdagsman. Idéer! Prat! Och dock kan saken icke avfärdas så lätt. Själva upprinnelsen till idéerna bör kunna utfinnas och klarläggas i fråga om sitt förlopp.

Skapelsens lagar äro dock drakoniska, antingen de gälla mänskliga varelser, kålhuvud, fåglar, spindlar eller idéer. Allt genomgår en födel-seakt. Den kan ytligt beskrivas som två krafter, vilka genom att komma i kontakt med varandra producera en gnista.

Det som vi kalla idéer är snarare avhängigt av sinnets kvalitet än kvantitet, påverkad av en annan kraft. Vari denna kraft består skola vi nu försöka utfinna.

Låt oss antaga att några personer träda in i ett enkelt rum. På var och en av dem verkar rummet olika. Två krafter spela in. Den negativa: själva föremålen i rummet, de slitna möblerna, den trasiga mattan, de litet oklara fönstren — och så den positiva kraften: åskådarens sinne. Det ögonblickliga resultatet är att en gnista tändes.

En person ser omkring och säger: Vilket fattigt rum; allt som finnes här är icke värt så och så många kronor.

En annan tänker: Vilken bedröglig bostad. Det var just i ett sådant här rum Ole Knivstickare planlade sitt överfall på Anne-Marie. Och i sin fantasi ser han dramat utspelas.

SAMLINS
FLICKKAPPOR
GOSSROCKAR
FLICKKLÄDNINGAR
GOSSKOSTYMER
Alltid slitstarka.
Alltid stilfulla.
SAMLINS
Kungsgatan 45.

Korsett P. D. SIDENHUSET

är, som bekant, det bästa fabrikat som existerar och är i förhållande till kvalitet och modeller överlägset varje annat korsettmärke. Pris fr. 3:90 appt. 45 kr. Enda importör i Sverige.

Andra rikta sin uppmärksamhet på ett eller annat föremål. En gran-skar tavlan på väggen, en boken på bordet, den kaminen!

Näval, olikheten hos den skapande konstnären och den praktiske materialisten ger sig till känna just i det själsliga resultatet av själva handlingen: att träda in och beskåda rummet.

För den praktiske materialisten är det blott ett rum med fyra väggar, några möbler, en kakelugn, en tapet o. s. v.

För den skapande konstnären är det något helt annat. För det första: Rummet påverkar hans sinnesstämning. — För det andra: Rummet blir en byggnadsgrund, en lekplats för fantasien. Målaren ser det som en tavla. Omedvetet studerar han den grönskande dagnen över bordduken, det ypperliga läget hos en väntad stekpanna, en stol som förtonar i mörkret. Instinktivt "skapar" han.

Författaren gör på samma sätt. Han befolkar rummet och ser rörelserna och lidelserna hos de inneboende. Ole Knivstickare? — nej, icke nödvändigtvis han.

Hos en skall anblicken av rummet väcka melankoli, hos en annan högmood och upplåsthet. Något i detta rum kommer att inspirera en musiker till en melodi. Kort sagt för ingen av dessa konstnärnaturer är rummet rätt och slätt ett rum.

Det samma kan sägas om varje mänsklig handling. En promenad gatan framåt är icke bara en fysisk motion förbi en mängd fönster utan en upplevelse med färger och intryck av allt mänskligt. Gatutrafikanterna, butikerna, ja, till och med varorna i fönstren hava de icke alla en historia att berätta?

Den praktiske materialisten säger: Det är gott och väl allt det där. Om ni vill måla det där fattiga rummet i diskreta färger, så skall jag försöka att förstå er. Jag kan till och med se, att tavlan är vacker, men jag ser icke rummet på samma sätt som ni.

När han säger detta berör han det fundamentala — själva anledningen till denna fråga om idéer.

Ordet "idé" härstammar från ett grekiskt ord, som betyder "att se".

Man kan fråga: Vad är skillnaden mellan idéer och vad man vanligen menar med tankar. Just denna! Tankar kunna vara vilka som helst uttryck för själsliga rörelser, idéer däremot äro själens syner, sinnets drömmar. En människa kan ha massor av tankar, kan äga stor intelligens, ett underbart minne och dock icke ha en enda idé i sitt huvud!

En människa kan sitta inne med en oerhörd mängd kunskap och aldrig begagna den. En annan har kanhända endast en ringa bråkdel därav och, dock, med dennas hjälp inspirerar han mänskligheten!

En människosjäl är ett mäktigt uttryck av tankar och känslor och dock kan dess ägare begagna endast en liten del därav åt gången. De äro där dessa tankar och känslor och kunna kallas fram, när ägaren så önskar. Men emellanåt äro de så djupt begravna, att han icke kan se dem. Förgäves kallar han på dem. Det är ett intressant gränsland nära golvet, för att hålla oss till bilden, där de höra hemma. Hur ofta säga vi inte: Jag hade en idé i går och i dag är det mig omöjligt att komma ihåg den.

Den har gått tillbaka till undermedvetandet. Den uppfinningsrike konstnären appellerar ständigt till undermedvetandet. Han försöker att kika ner genom golvspringorna.

Men jag bör kanske förklara ordet "försöka". Alla de bästa idéerna äro ofrivilliga, framkomma av egen drift. De äro resultatet av själslig avspärrning och eftergift snarare än av handlingskraft och ansträngning. Vi stå nu inför den intressanta frågan: Kunna idéerna tvingas fram?

Jag menar icke att själva idéerna skulle kunna framtvingas men väl att sinnesstämningen, ur vilken de födas, kan framkallas. En människa utan fantasi kan icke göras fantasirik, men hon kan göra sig mindre fantasilös. Och detta lyckas henne just genom den förut omnämnda själsliga avspärrningen.

Och dock är det märkligt hur svårt genomsnittsmänniskan har att försätta sig i detta sinnestillstånd. Både kroppsligen och själsligen lever hon med ständigt spända muskler. Hon släpar sitt "jag" än hit, än dit. Alltid ödslar hon med sin kraft, alltid motarbetar hon sina naturliga rörelser. Människans sinne är inmurat i fördomar och förutfattade meningar, rotfästade åsikter. Det är därför hon kan resa jorden runt, besöka alla främmande länder och komma tillbaka utan att egentligen hava sett något. Det är icke för att hon är ointelligent och blind. Det är helt enkelt för att hon alltid håller sitt sinne spänt. Hon hittar aldrig utanför den mur av meningslös brådska innanför vilken hon lever.

Vill ni ha vackra
hållbara Gardiner

Bästa Fabrikat

Tangens Gardiner platsens största sortering hos
A.-B. CARL JOHNSON
Kungstorget.

(Eftertryck förbjudes).

Lilith.

ROMAN

Av Florence Warden.

Auktoriserad översättning av
Margareta Heijkel.

— Nej, mamma. Han är verkligen icke tillräckligt stark för att resa sin väg. Jag bad honom stanna ett par dagar. Du måste be honom dröja kvar du också. Han är i vardagsrummet.

Fru Ames skakade obeslutsamt på huvudet. Därefter vände hon sig åter till Lilith.

— Du får taga det på ditt eget ansvar, utbrast hon med plötslig energi. Kom ihåg, att det icke är jag, som bätt honom stanna.

— Nej, det vet jag ju, men du måste understödja min inbjudan.

— Nej, det behövs inte.

— Nä, som du vill då!

De växlade dessa korthuggna sats-er utan att se på varandra, men resultatet av meningsutbytet blev, att Simmonds skickades ned med hälsningar från fru Ames till hr Smith att hon gärna önskade att han stannade.

Gästen hade tillräckligt takt för att spela sjuk och drog sig genast tillbaka till det gästrum, som anvisats honom. Här uppehöll han sig under resten av dagen.

Det var ett litet vackert rum som i regel stod obegagnat.

Då Simmonds på kvällen passera-de korridoren, hörde hon röster där ifrån. Hon ägde en skarp hörsel och hejade sig ofrivilligt för att lyssna. Hon kunde höra två röster, bågge mycket lågmälda, men icke ett enda begripligt ord nådde hennes öra.

Plötsligt blev det tyst där inne, och ett ögonblick därefter hörde Simmonds en man skratta. Det sista hon märkte, då hon diskret gick vidare, var en kvinnas snyftningar.

Följande morgon gick hr Smith

upp och gjorde toalett. När han efter en stund kom ut i matsalen, kunde varken Bletchley eller Simmonds se, att det i hälsöhanseende fattades honom något. Men då han immundigat den mycket stadiga frukosten och Bletchley kom in för att duka av, frågade hr Smith, om han icke ville hjälpa honom med att skicka bud på doktor Mallory.

Bletchley stirrade på honom med den oförskämthet, som utmärker hans släkte, när dess misstanke väckts.

— Jo, naturligtvis kan jag göra det, sir, svarade han torrt. Var det något på tok med frukosten, sir?

— Hr Smith hade länsat alla faten.

— Visst icke. Jag har aldrig känt make till skinka, svarade hr Smith utan förlägenhet.

— Det gläder mig, sir. Sjuka människor behöva ju alltid något, som kan reta aptiten.

Hr Smith brast i skratt.

— Jag är ingen sjukling, sade han godmodigt. Och med hänsyn till doktor Mallory, är det icke fråga om något läkareråd utan om något helt annat. Det är en mycket hygglig

ung man, och det skulle roa mig att få tala med honom. Apropos, jag är mycket tacksam för er hjälp i går, då jag icke helt var mig själv.

Hr Smith räckte Bletchley en sedel.

Strax därefter träffade betjanten Simmonds ute i korridoren.

— Jag är rädd att det kommer att uppstå åtskilligt med spektakel ur det här besöket, viskade han sakta med en blick på dörren till matsalen. Jag skulle ge en hel del för att veta vad han egentligen kommit hit för. Nu vill han ha tag på doktorn igen, och han är icke mera sjuk än vad jag är.

— Det är vår unga fröken han är ute efter, förklarade Simmonds. Och om han nu säger, att han är sjuk, så är det bara för att så länge som möjligt få vara i hennes närhet. Stackars gosse! Han har så vackra ögon och han är alldeles värdigt rar, men att slå doktor Mallory ur brädet, se det kommer då icke att lyckas för honom.

Bletchley gav henne en blick full av förakt.

— Det är mera än kärlek med i

det här spelet, det kan ni gladeligen sätta er på. Vänta bara, tills den där detektiven kommer igen, så får ni väl se.

Med en mycket sägande nick gick han sin väg.

Det var Simmonds, som kallade doktor Mallory till hr Smith och mot Bletchleys råd förhörde hon sig först hos fru Ames, om hon fick lov att gå.

Då doktor Mallory tjugu minuter senare kom till Old Court träffade han åter hr Smith i vardagsrummet. Den hälsning de växlade var hjärtlig endast å patientens sida. Doktor'n såg mörkt och kallt på honom.

— Det var ju tråkigt att ni behövt skicka bud på mig igen, hr Smith, sade han torrt. Har ni haft några nya sjukdomssymptom?

— Tala icke om symptom, svarade den unge mannen med ett muntert leende. Jag är lika kry som ni själv, det vet ni mycket väl.

— Varför har ni då bätt mig komma?

Hr Smith lutade sig mot kakelugnen och sade med plötsligt allvar:

— Jag ville gärna veta vad vi skola göra med Lilith.

Doktorn rynkade pannan, men hr Smith endast skrattade.

— Åh nej, föreställ er inte! Jag vill blott veta var vi har varandra. Jag har varit förälskad i henne i många år, och har också oftrött mycket för hennes skull. Hon har förvridit huvudet på mig, och jag erkänner fritt och öppet, att jag begått många dumbheter för hennes skull.

Doktor Mallory gjorde en avvärjande åtbörd med handen.

— Varför säger ni allt det där till mig? frågade han kort.

— Därför, som jag sade, att jag vill veta hur saken står. Det tjänar ju ingenting till, att jag låter martera mig till döds av min kärlek, om ni ämnar snappa bort henne från mig. Uppriktigt sagt, så känner jag, att jag icke har några utsikter, om ni upptar tavlan med mig. Mitt anseende är icke det bästa, och ni är naturligtvis personifikationerna av alla möjliga dygder. Och nu ber jag om ett ärligt svar! Är det er avsikt att

A. LUNDBLADS
Begravningsbyrå
REKOMMENDERAS
Kungsgatan 12. Göteborg.
Tel. 11045, 776 ank. bostaden.

Sänd Eder **Tvätt** till
Tvättanstalten Västskusten
Vegagatan 46. Göteborg. Tel. 4443.
Omsorgsfullt arbete. Snabb leverans.

Duktyger och Vita Vävnader
till fabrikspriser
ALMEDALS FÖRSÄLJNINGSMAGASIN,
Kungsgatan 55.

Extra prima
DAMKLÄDE
Dameskimå, Mokka och Matelassé
i ett flertal moderna färger utsäljes
billigt direkt från lager.
S. Ericson, Klädeslager.
Kungsgatan 32, 2 vån.

Varje förständig husmoder

använder

Pellerins Margarin
i hushållet

Bråsth Konditori

Victoriagatan 1 B (hörnet av Storgatan)
REKOMMENDERAS.

Varför plågas med dåligt kaffe då Ni
kan få Swalunders kaffe! Butiker: Kungsg. 17
Korsg. 13, Bazar Alliance. Prova redan i
dag! Säljes endast i egna butiker.

För att fånga idéer måste människan äga förmåga att avspänna sitt själsliv, utestänga allt. Hon måste kunna dväljas i det skymningstillstånd mellan medvetande och undermedvetande, där idéerna höra hemma.

När diktaren träder in i den fattiga kammaren eller ut på den solbelysta ången avspänner han av egen drift sitt sinne. Han låter det på-

Se först vårt stora
Mönsterurval
av
LINOLEUM
i såväl tryckta
som genomtryckta
Carl Johnson
KUNGSTORGET

ORREFORS

har i sin tillverkning av *graverat kristallgods* ej uteslutande arbetat med framställningen av lyxglas utan lagt särskild vikt vid att få fram nya typer och former för praktiskt bruk, vinserviser, fruktserviser, blomglas, flaskor, bonboniärer o. d., som göras i stort urval och i sådana prislägen, att de kunna vara tillgängliga för en och var.

Alla glas föro signerade av Gate och Hald.

A.-B. FERD. LUNDQUIST & Co
KUNSTGLASFABRIKEN
GÖTEBORG

verkas av "den andra kraften". Han lyssnar och väntar.

Det är genom idéer, endast genom idéer mänskligheten går framåt. Det existerar icke och kan aldrig komma att existera någon likhet mellan människorna med hänsyn till intelligens och materiellt välstånd men tankelivet bildar en idrotts- och lekplats gemensam för alla. Har en man en idé kan han överbringa den till mänskligheten vilken behandlar den efter förtjänst.

Mareoni fullkomnar den trådlösa telegrafan och vidgar därigenom människornas inre synfält. Hans uppfinning blir allas egendom. Professor Einsteins teorier äro i dag lika mycket vår som hans tillhörighet. En dag i en nära framtid kommer en annan tänkare att iakttaga litet mera "i golvspringorna" och föra mänskligheten med sig framåt. En civilisations värde bestämmes icke så mycket av de materiella framstegen som av dess intellektuella och moraliska upptäckter.

Den skapande konstnären sinne står alltid i kontakt med hans erfarenheter. Därav uppstår befruktningen. De små frökornen falla i hans hand och han samlar ihop dem och ruvar dem som honan sina ägg.

Hans personliga erfarenheter utgöra icke gränslinjen för denna idéernas utsläckningsplats. Han har också andras arbeten, mästarna från alla tidsåldrar, även hans egen, att hämta impulser från.

Det finnes författare som tyckas vara riktiga magasin, riktiga lagerhus för idéer. Idéerna strömma till dem i sådan mängd, att de knappast hinna nedskryva dem. Möter ni sådana människor, så skall ni undantagslöst finna att de äro vanliga okonstlade människor med en märklig förmåga av sinneslugn och att avspänna sitt själsliv.

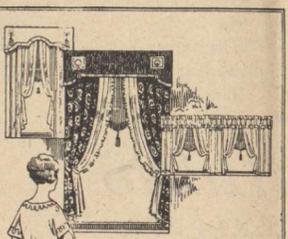
Äkta spirellakorsetter
till salu genom fru Jenny Bengtsson,
villa Olofsberg, Hagen. Tel. Hagen 267.
Obs! Måttagning i hemmen om så önskas.

Utän tvivel är den genomsnittliga skapande konstnären icke så lyckligt ställd i fråga om förmågan av avspänning. Han har endast "sina stunder". Den dag kommer då han sitter och stirrar på sitt vita papper och stönar: Jag har icke en enda

EKSTRÖMS
JÄSTMJÖL
ÖREBRO KEM.-TEKN. FABRIK
GRUNDAD 1855

idé i mitt huvud! — Han har en dyster aning, att arbetet skall misslyckas för honom. Han känner sig utskrivet. Men om han vill vara uppriktig, så vet han att han inte har någon anledning att förtvivla. Metoden, processen, med vars hjälp han hittills "skapat" står alltid till hans

Gardiner
Tyll, Tråd, Madras,
Lenon, Allmoge
DRAGGARDINER
bomull och siden
alla färger
RULLGARDINER
Gardinuppställningar
av egna tapetserare

Carl Johnson
KUNGSTORGET

förmå Lilith att slå upp sin förlovnings med mig?

Doktor Mallory stod nästan handfallen inför denna direkta fråga.

— Det är väl knappast till mig ni bör vända er i den här saken, svarade han. Varför riktar ni icke er fråga direkt till den unga damen?

— Därför att jag förstår att det hela beror mera på er än på henne. Lilith är lojal och ordhällig, men jag vet, att ni står mellan oss. Ni kan inte förneka det. Och därför vill jag gärna veta era planer. Ämnar ni bekämpa mig, eller vill ni högsinnat draga er tillbaka och låta henne hålla sitt ord till mig?

Mallory såg allvarligt på honom. — Ni har varit uppriktig mot mig, och jag vill vara lika uppriktig mot er, sade han i kort ton. Avgörandet ligger icke i min hand utan i er. Jag vet, att hon givit er sitt löfte, och att hon ämnar hålla det. Men jag erkänner, att jag anser, att hon skulle handla förnuftigast om hon låter er gå.

— Varför?
— Hon älskar er inte.
— Det skulle hon ha gjort, om

inte en annan kommit emellan, sade hr Smith. Hon älskade mig, då hon gav mig sitt löfte, och vad jag än må ha gjort mig skyldig till, så älskar jag henne, och om hon nu överger mig, ja, då går jag under.

Doktor Mallory såg på honom med en blick, som uttryckte mera förakt än deltagande.

— Det är bara feiga stackare, som på det där sättet rikta pistolen mot ett ungt flickhjärta. Var en man, låt henne välja, och bär ert öde!

Hr Smith såg tankfullt ut i luften. — Vill ni lova mig att inte förråda för de båda damerna, att min sjukdom är endast låtsad, frågade han. Jag lämnar mig på nåd och onåd i edra händer — saken är nämligen den att jag förfärligt gärna önskar stanna här några dagar. Om ni vill gå mig till mötes i detta stycke, så skall jag rätta mig efter ert råd och låta Lilith själv avgöra sitt öde. Jag ger er mitt hedersord på, att jag skall handla som en gentleman både mot henne, mot er och mot mig själv.

Doktor Mallory kände en allt starkare motvilja mot den unge mannen,

men det hela slutade dock med ett halvt löfte om att ta hänsyn till hans önskningar. När Mallory slutligen lämnade rummet uttryckte hans ansikte en för honom ovanlig upprördhet.

I hallen träffade han Simmonds, som bad honom gå upp till fru Ames — denna önskade ett samtal.

Mallory kände sig helt obehagligt till mods, när han gick upp för trappan — den gamla damen skulle antagligen komma att underkasta honom ett skarpt förhör.

Men han var icke förberedd på den elakhet, som lyste fram ur fru Ames vanligen så milda ögon, då hon vid hans inträde sprang upp ur den stol, vari hon suttit.

— Gå ut, Simmonds, befalld hon kammarjungfrun, som följt doktor Mallory in i rummet.

Flickan lydde utan att dock kunna dölja den nyfikenhet, som plågade henne i dubbel mätta nu när hon tvingades att avträda från skådeplatsen, där det intressanta dramats nästa scen skulle utspelas.

Knappast voro den unge mannen och den gamla damen ensamma, förr-

förfogande. Han behöver endast gå in i sin kammare och sätta sig ner.

Vila dig nu. Låt alla tankar fara. Nej försök inte att draga åt det hållet eller åt det. Stilla — lugnt — Det är bättre. Ingenting nu, överhuvud taget ingenting. Vila i dig själv så att du liksom känner dig sjunka ned genom golvet. Gör intet motstånd. Låt vad som vill hända. Allt är borta — ytterligt överkamt — — — Det lilla halvskumma gränslandet — — — viskande röster. På bordet en grön solfjäder, en kvinnas solfjäder i den enkla kammaren. Underligt — och vad är det? Nej, försök inte att tvinga fram det! En grön solfjäder och för övrigt ingenting. De små idéerna röra sig runt kanten. En har hoppat ner och leker på den utspända sidan. Ett plötsligt rappt tillbakavändande till verkligheten och du har den lilla krabaten med ett säkert grepp i nacken!

Sidenhuset

i Göteborg har under den gångna veckan varje middag haft mannekänguppvisning för en intresserad publik, som mött fram i en sådan utsträckning, att man har anledning tro, att hela det kvinnliga Göteborg den här veckan vandrat in genom Sidenhusets blänkande entrédörrar.

Vanligen är det de stora modehusens *beställningsavdelningar* som på detta sätt förevisa sina exklusiva och i förhållande därtill dyrbara alster, men Sidenhuset har infört den synnerligen praktiska nyheten att framvisa vad en *konfektionsavdelning* kan åstadkomma av vackra toaletter till priser överkomliga icke blott för de rikaste, utan även för den stora kvinnliga publik, som måste vända på kronan i handen.

K. f. U. K:s vanliga höstförsäljning

äger rum i föreningslokalen Hvitfeldtsgratan 4 tisdagen den 4 nov. kl. 11 f. m.—9 e. m. samt onsdagen den 5 kl. 2 e. m.—9 e. m. Behållningen tillfaller sjuka föreningsmedlemmar samt Kinamissionen.

Giv försäljningen er uppmuntran!

I Garda på Gotland har en kvinna valts till nämndeman. Då kvinnas valbarhet till denna liksom andra befattningar inom rättsväsendet ännu är under utredning är valet ogiltigt.

Det nyvalda norska stortinget räknar ingen ordinarie kvinnlig ledamot. Kommunisten Helga Karlsen kommer att för en kort tid som suppleant rycka in i st. för en manlig kommunist, som dömts till fängelsestraff för uppvigling.

Finness
ANVÄND ALLTID
SKOCREAM

Nyutkomna böcker.

J. A. Lindblads förlag, Uppsala.
C. A. C. Lewenhaupt: "Skattten i Alhambra". Sagor och legender. Pris kr. 3:75.
A. Waerland: Idealism och materialism. Pris kr. 1:50.
L. Bergström: Ett barmhärtighets jätteverk. (F. v. Bodelschwingh och anstalterna i Betel). Pris 3 kr.
Ellen Yngve: Signe Hedmarks äktenskap. Roman. Pris 4 kr.
Hedvig av Petersens: Ett år i Australien. Pris 6 kr.
Vira Eklund: Joakim Karlsson och annat statfolk. Pris kr. 2:75.
Cecilia Båth-Holmberg: När seklet var ungt. Pris kr. 4:75.
Anna Schieber: Alla goda andar —. Roman. Pris 6 kr.
Cate Douglas Wiggin: Rebecka från Solbäcksgården. Pris kr. 4:50.
Bröderna Lagerströms förlag, Stockholm.
Sagan om skogarnes konung. Målad och berättad av Carin Eh—g.

Tidskrifter:

Svensk Vanföre-Tidskrift (Redaktör Anna Vogel) nr 10. Inneh. Lagförslag om norsk vanförevård. Från kamratskretsen, Meddelanden m. m.

Gossulstrar

7 år ..... Kr. 20:—
8 » ..... » 21:—
9 » ..... » 22:—
10 » ..... » 23:—
11 » ..... » 24:—
12 » ..... » 25:—
13 » ..... » 26:—
14 » ..... » 27:—
15 » ..... » 28:—
16 » ..... » 30:—

Berlin's
FISKTORGET

— Bry er inte om mig, sade hon emellertid kort. Jag kan ta värd om mig själv. Men var god och säg mig vad som föranlett ert besök här i dag.

Lugnt och torrt kom slutligen doktor Mallorys svar:

— Det är min patient från i går som sänt bud på mig.

Fru Ames stod stödd mot länstolens ryggstöd:

— Vem menar ni? Vilken patient? Är det om hr Smith ni talar?

— Ja.
— Det var inte av behovet påkallat, att ni kom.

— Han bad mig komma, hördes doktor Mallory svara i torr ton.

En stunds tystnad följde. Fru Ames såg forskande på läkaren och utan något försök att dölja sin misslynthet sade hon.

— Det hela måste ha berott på ett missförstånd. Jag är säker på, att hr Smith icke begärt denna, nya konsultation.

(Forts.)

En Sko,

som passar Eder i såväl elegans, pris som bekvämlighet, finner Ni alltid hos

Hedströms

SÖDRA LARMGATAN 10
Linnégatan 11. Karl Gustafsgatan 57.

GÖTEBORGS
LINOLEUM
MAGASIN
PETERS, FRANZÉN & CO
Kungsgatan 22
Billiga priser — Största urval
Förmånliga betalningsvillkor

BREVLÅDA.

G. B. J. L.—n. De insända dikterna kunna ej antagas.

Maria K. Översättningen skall vid lämpligt tillfälle införas. Tack!

Undrande. Inlägg på diskussionspalten honoreras aldrig av någon tidning. Man förutsätter, att de äro skrivna på grund av intresse för saken och ej för förtjänstens skull.

Orolig humor. I ett och annat nybyggt hus öppnas fönstren inåt, men regel torde vara att det sker utåt. Vi förstär så väl edra känslor, när hjälpustrun står på fönsterbrädet i tredje våningen och tvättar fönstret utanpå. Vi bruka samfällt hålla vår i kjolen för att förekomma en olycks-händelse, men i alla fall tar det mycket hårt på nerverna.

Någon allmän bättring i fönsterfrågan blir det antagligen icke förrän de unga arkitektämnenas tvingas upp i fönstren på fjärde, femte våningen för att på försök tvätta dem utvändigt. Men när blir det?

Ruth E.—I. Vi dela inte er tro, att en torped under samhället skulle bana väg för det tusenåriga riket. Se Leninland!

Fina Q., Rose-Marie, Fru G.—S., E. B. Vi måste avböja!

Engelbrekt
Lagligen skyddad
Välgspråkande
Oövertädd
Endetillverkare
A.-B. Karamellfabriken Engelbrekt, Örebro.
Säljes överallt i påsar om 1 hg. 45 öre.

KBERGMANS, STOCKHOLM
Smakfulla och sköna
DELIKATESSBRODSORTER
Rekommenderas. I. p. tel. 40928.

Arla Mjöl

Distribution på glasflaskor.
Tel. 40781, 45699

GIV
Ingegerd
och
Vendela

Kvinnornas Tidning
på namnsdagen!

Presentkort säljas på tidningens exp. Magasinsgatan 12. Tel. 18070.